



Xalq so'zi

2025-YIL — ATROF-MUHITNI ASRASH VA “YASHIL” IQTISODIYOT YILI

1991-yil 1-yanvardan chiqa boshlagan

WWW.XS.UZ

E-mail: Info@xs.uz

2025-yil 27-mart, № 62 (8957)

Payshanba

Saytimizga o'tish uchun QR-kodini telefoningiz orqali skaner qiling.



ENERGIYA RESURSLARIDAN OQILONA FOYDALANISH BO'YICHA YANGICHA IJRO VA NAZORAT TIZIMI JORIY ETILADI

Prezident Shavkat Mirziyoyev 26-mart kuni energiya resurslarini iqtisod qilish, iste'mol samaradorligini oshirish hamda ulardan oqilona foydalanish chora-tadbirlari bo'yicha yig'ilish o'tkazdi.

Energiya resurslarining eng ko'p sarfi, avvalo, iqtisodiyot tarmoqlariga to'g'ri keladi. Eski davrlarda qurilgan zavodlar ekologiya va energiya samaradorlik talablariga javob bermagan. Yillar davomida modernizatsiyaga yetarli e'tibor berilmagan. Ba'zi joylarda elektr va gaz kunlab bo'lmagan. Sanoat korxonalarida iste'mol va yo'qotishlar ko'p bo'lgan.

Shu bois so'nggi yillarda iqtisodiyot sohalarini energiya samaradorlik jihatidan yangilamoqda. Yirik korxonalar va energetika tarmoqlari kesimida alohida dastur amalga oshirilmoqda.

2030-yilga borib, mamlakatimiz aholisi 41 millionga yetishi, iqtisodiyot 2 karra o'sishi kutilyapti. Bu energiya resurslariga bo'lgan talabni hozirgidan 1,5 karra oshiradi. Shuning uchun yangi loyihalarni ishga tushirib, quvvatni ko'paytirish bilan birga energiyani tejash choralarini ko'rish zarur.

Yig'ilishda mutasaddilar shu boradagi ishlar va kelgusi rejalar to'g'risida axborot berdi.

Prezidentimiz ko'rsatmasiga

muvofig, o'tgan yilgi tajribani davom ettirib, joylarda energiyani tejash imkoniyatlari olimlar ishtirokida ilmiy asosda o'rganilmoqda. Xususan, Samarqand, Sirdaryo va Jizzaxdagi o'rganishlarda 870 million kilovatt-soat elektr va 420 million kub metr gazni iqtisod qilishning yangi imkoniyatlari aniqlandi. Masalan, bu viloyatlardagi kichik va o'rta sanoat korxonalarida 35 mingga yaqin eskirgan uskunalarni tejamkoriga almashtirib, yiliga 385 million kilovatt-soat elektr va 50 million kub metr gaz tejash mumkin.

Tuman va mahallalarda energiyani iqtisod qilish bo'yicha imkoniyatlar juda ko'p. Masalan, 300 ta mahallada 100 megavattli kichik quyosh stansiyalari barpo qilib, shu yilning o'zida 45 million kub metr gaz tejasa bo'ladi. Bundan tashqari, kanal va soylarda quriladigan mingdan ziyod mikroGESlar hisobiga qo'shimcha 175 million kilovatt-soat elektr ishlab chiqariladi.

Ko'chalarni yoritishga ham

yiliga 200 million kilovatt elektr sarflanyapti. Quyosh panelli chiroqlar o'rnatilsa, iste'mol 2 karra kamayadi.

Shu kabi imkoniyatlar hisobidan, bu yil 1,1 milliard kub metr tabiiy gaz va 2,6 milliard kilovatt-soat elektrni iqtisod qilish bo'yicha qo'shimcha reja olindi.

Davlatimiz rahbari, birinchi navbatda, yirik sanoat korxonalarida zamonaviy tejamkor uskunarlar o'rnatish, energiya isrofini kamaytirish zarurligini ta'kidladi. Hukumatga bu sohada yangicha ijro va nazorat tizimida ishlash topshirildi.

Ishxonalar va uy-joylarda energiyani tejash madaniyatini oshirish ham muhim. Elektr va gazni behudaga yoqib qo'ymaslik, quyosh panellari va boshqa muqobil manbalardan foydalanish ham ancha hajmni tejaydi.

Farg'ona vodiysi viloyatlarida aholi zich joylashganini hisobga olib, ularni energiya bilan ta'minlashda alohida yondashuv ishlab chiqish vazifasi qo'yildi. Bu tajriba bosqichma-bosqich boshqa hududlarda ham joriy etilishi ko'zda tutilmoqda.

YO'LLAR ZAMONAVIY TALABLARGA JAVOB BERADIGAN, MUQOBIL VA QULAY BO'LADI

Davlatimiz rahbariga avtomobil yo'llari qurish loyihalarining borishi to'g'risida axborot berildi.

Mamlakatimizda jami 184 ming kilometrdan ziyod avtomobil yo'llari bor. Tahlillarga ko'ra, xalqaro ahamiyatga ega yo'llarimizning 25 foizi katta yuklamada ishlamaypti. Masalan, kuniga 32 ming avtomobilga mo'ljallangan Toshkent — Samarqand yo'lida 45 mingta transport qatnayapti. Tirbandlik sababli ba'zan bunga 6 soatgacha vaqt ketyapti. 2030-yilga borib harakat jadalligi 80 mingdan oshishi mumkin.

O'zbekiston Prezidentining 2023-yil 10-oktyabrdagi qarorida zamonaviy avtomobil yo'llarini tashkil etish istiqbollari belgilangan edi. Bundan ko'zlangan asosiy maqsad, birinchi navbatda, aholiga qulayliklar yaratish, milliy iqtisodiyotda logistika zanjirlarini mustahkamlashdir.

Mazkur qarorga muvofiq, Toshkentdan Samarqandga va Andijonga eltuvchi muqobil yo'llar qurish ustida ish olib borilmoqda. Jumladan, Jahon banki ishtirokida Toshkent — Andijon yo'li loyihalashtirildi. Yanvarda uni qurish bo'yicha xalqaro tender e'lon qilindi. Qisqa vaqtda unga 30 dan ortiq nufuzli xorijiy kompaniyalar qiziqish bildirdi.

Umumiy uzunligi 314 kilometr bo'lgan bu tezyurar magistral

foydalanishga topshirilishi natijasida Toshkent bilan Andijon orasidagi qatnov vaqti 5 soatdan 3 soatgacha qisqaradi. Shuningdek, bu yalpi ichki mahsulotni 2,6 foizga oshirib, avtohalokatlarni 40 foizga kamaytirish imkonini beradi.

Yana bir loyiha Toshkent bilan Samarqandni bog'lovchi qo'shimcha yo'l qurishga qaratilgan. Xorijiy mutaxassislar ishtirokida uning texnik-iqtisodiy asoslari ishlab chiqilgan. Bu yangi yo'lning uzunligi 300 kilometr atrofida bo'ladi. Uning natijasida Toshkent bilan Samarqand o'rtasida qatnov vaqti 4,5 soatdan 2,5 soatgacha qisqaradi. Hozirgi mavjud yo'lda tirbandlik ancha kamayadi.

Umuman, bu yangi yo'llar barcha zamonaviy talablarga javob beradigan, muqobil va qulay bo'ladi. Ularda haydovchi va yo'lovchilar uchun turli pullik xizmatlar yo'lga qo'yiladi. Bunyodkorlik jarayonida mahalliy qurilish korxonalari ham qatnashishi mumkin bo'ladi.

Transport vaziri mazkur loyihalar holati bo'yicha taqdimot qildi. Geodeziya ishlarini jadallashtirib, yo'llar hududini tayyorlash, qurilishga mablag' va pudratchilarni jalb qilish masalalari ko'rib chiqildi.

O'ZA.

O'zbekiston Respublikasi
Prezidentining
QARORI

RAMAZON HAYITINI NISHONLASH TO'G'RISIDA

Yangi O'zbekistonda "Inson qadri uchun, inson baxti uchun" degan ezgu g'oya asosida amalga oshirilayotgan keng ko'lamiy islohotlar tufayli xalqimiz farovonligini oshirish, ko'p millatli jamiyatimizda tinchlik-osoysizlik, do'stlik va hamjihatlikni mustahkamlash borasidagi ishlar sifat jihatidan yangi bosqichga ko'tarilmoqda.

Bularning barchasi bag'rikenglik, saxovat va shukronalik timsoli bo'lgan muborak Ramazon oyini mamlakatimizda tinch-totuv, fayzli va shukuhli muhitda o'tkazishda muhim ahamiyat kasb etmoqda. Buni el-yurtimiz o'rtasida insonparvarlik, o'zaro hurmat va mehr-oqibat, kam ta'minlangan va ehtiyojmand shaxslar, yordamga muhtoj oilalarga e'tibor va g'amxo'rlik ko'rsatish kabi yuksak insoniy fazilatlar ayni kunlarda yanada yaqqol namoyon bo'layotgani ham tasdiqlaydi.

Ulug' ayyom — muqaddas Ramazon hayitini ana shunday xayrli ishlarini izchil davom ettirgan holda har tomonlama munosib kutib olish, o'tkazish va uning mohiyatida mujassam bo'lgan ezgu qadriyat va an'analarni keng targ'ib etish maqsadida **qaror qilaman**:

1. Joriy yilda Ramazon hayitining birinchi kuni **30-mart** — **yakshanba** kuniga to'g'ri kelishi haqidagi O'zbekiston musulmonlari idorasining axboroti ma'lumot uchun qabul qilinib, mamlakatimizda 2025-yil **30-mart** kuni Ramazon hayiti bayrami sifatida keng nishonlansin.

2. O'zbekiston Respublikasi Mehnat kodeksining 208-moddasiga muvofiq:

a) ishlanmaydigan bayram kuni hisoblanuvchi Ramazon hayitining birinchi

kuni 2025-yilda yakshanba — dam olish kuniga to'g'ri kelishi munosabati bilan ushbu dam olish kuni 31-mart — dushanba kuniga ko'chirilishi;

b) bunda ishlab chiqarish-texnik va tashkiliy sharoitlar (mavjud uzluksiz ishlab chiqarish, aholiga har kuni xizmat ko'rsatish, navbatchilik asosida ishlash va boshqalar) tufayli ishlamaydigan bayram kunlari to'xtatib qo'yish mumkin bo'lmagan ishlarini bajarishda dam olish kunlari ko'chirilmasligi ma'lumot uchun qabul qilinsin.

3. Qoraqalpog'iston Respublikasi Vazirlar Kengashi, viloyatlar va Toshkent shahri hokimliklari Din ishlari bo'yicha qo'mita, O'zbekiston mahallalari uyushmasi, Ijtimoiy himoya milliy agentligi va boshqa hamkor tashkilotlar bilan birgalikda hududlarda Ramazon hayitini xalqimizning **milliy an'ana va urf-odatlariga uyg'un holda** o'tkazish bo'yicha tegishli chora-tadbirlarni amalga oshirsin.

Turizm qo'mitasi Transport vazirligi bilan birgalikda yurtdoshlarimiz uchun Ramazon hayiti kunlarida **mo'tabar ziyoratgohlar va tarixiy qadamjolar**ga ziyoratlarni tashkil etish maqsadida qulay sharoit va imkoniyatlar yaratinsin.

4. O'zbekiston Milliy teleradiokompaniyasi, O'zbekiston Milliy axborot agentligi va boshqa ommaviy axborot vositalariga Ramazon hayitini nishonlash bilan bog'liq tadbirlarni keng yoritish tavsiya etilsin.

5. Mazkur qarorning ijrosini nazorat qilish O'zbekiston Respublikasi Bosh vaziri A.N.Aripov va O'zbekiston Respublikasi Prezidentining maslahatchisi R.Q. Davletov zimmasiga yuklansin.

O'zbekiston Respublikasi
Prezidenti

Sh. MIRZIYOYEV

Toshkent shahri,
2025-yil 26-mart

O'zbekiston vaJST:

QONUNCHILIK VA INSTITUTSIONAL ISLOHOTLAR

Oliy Majlis Qonunchilik palatasining Qonunchilikni Jahon savdo tashkiloti bitimlariga uyg'unlashtirish bo'yicha komissiyasi hamda Jahon iqtisodiyoti va diplomatiya universiteti Jahon savdo tashkiloti kafedrasida loyihasi hamkorligida "O'zbekistonning JSTga a'zo bo'lishi: qonunchilik va institutsional islohotlar" mavzuida ilmiy-amaliy konferensiya o'tkazildi.

Konferensiya

Unda parlament a'zolari, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Jahon savdo tashkiloti masalalari bo'yicha maxsus vakili, JSTga a'zo bo'lish bo'yicha ishchi guruh vakillari, yetakchi ekspertlar, olimlar, talabalar hamda OAV xodimlari ishtirok etdi.



Anjuman oldidan

FAOL VA PRAGMATIK TASHQI SIYOSATNING XALQARO E'TIROFI

Dunyodagi murakkab vaziyatga qaramay O'zbekistonning tamomila yangicha mazmun kasb etayotgan faol va pragmatik tashqi siyosati tufayli mamlakatimiz jahon siyosatining markazlaridan biriga aylanib boryapti. Shu yilning 5 — 9-aprel kunlari Toshkentda bo'lib o'tadigan Parlamentlararo Ittifoqning 150-yubiley assambleyasi ham fikrimiz tasdig'idir.

Ta'kidlash joizki, jahondagi 180 ta parlamentni birlashtirgan ushbu nufuzli tuzilma o'zining yuqori organi — assambleyani parlamentarizm va barqaror rivojlanishning ijobiy tajribasi mavjud bo'lgan mamlakatlarda

o'tkazadi. Shu ma'noda, assambleyaning ilk bor Markaziy Osiyo mintaqasida, aynan O'zbekistonda o'tkazilishi esa mamlakatimizda amalga oshirilayotgan demokratik islohotlar, parlamentarizمنى

rivojlantirish yo'lidagi sa'y-harakatlarning jahon hamjamiyati tomonidan e'tirof etilayotgani namoyonidir. Darhaqiqat, keyingi yillarda mamlakatimizda parlamentarizmi rivojlantirish borasida salmoqli yutuqlarga erishildi. Yangi tahrirdagi Konstitutsiya asosida davlat hokimiyati qonun chiqaruvchi tarmog'ining vakolatlari va majburiyatlari sezilarli darajada kengaytirildi.



O'ZBEKISTON MINTAQADA PARLAMENTLARARO DIPLOMATIYA MAYDONIGA AYLANMOQDA

Ayni kunlarda dunyo davlatlari hamda xalqaro tashkilotlar, nufuzli va yetakchi ommaviy axborot vositalari nigohi O'zbekistonga qaratilgan. Sababi, joriy yil 5 — 9-aprel kunlari Toshkent shahri tarixiy va geosiyosiy jihatdan muhim xalqaro siyosiy maydonga aylanadi. Bu sanada O'zbekiston poytaxtida Parlamentlararo Ittifoqning 150-yubiley assambleyasi bo'lib o'tadi. Ushbu tadbir nafaqat O'zbekiston, balki butun Markaziy Osiyo tarixida ilk bor uyushtirilayotgan eng yirik parlamentlararo anjuman sifatida muhim ahamiyat kasb etadi.

Parlamentlararo Ittifoq 1889-yilda tashkil qilingan bo'lib, dunyodagi qonun chiqaruvchi organlarning eng yirik va nufuzli xalqaro tuzilmasidir. Unga 180 dan ziyod mamlakatlar a'zo bo'lgan, shuningdek, 15 ta mintaqaviy parlament va 15 ta kuzatuvchi tashkilot faoliyat yuritadi. Uning asosiy

maqsadi demokratiyani mustahkamlash, parlamentlararo muloqotni rivojlantirish, inson huquqlari va global muammolar bo'yicha hamkorlikni kuchaytirishdir.

O'zbekiston 1992-yilda Parlamentlararo Ittifoqqa a'zo bo'lgan, 2017-yilda a'zolik faoliyatini qayta jonlantirdi.



Muloqot

O'zbekiston vaAvstriya:

O'ZARO ALOQALAR YANADA MUSTAHKAMLANMOQDA

Kecha Oliy Majlis Senati Raisi Tanzila Norboyeva Avstriyaning O'zbekistondagi Favqulodda va muxtor elchisi Mattias Radostich bilan uchrashdi.

Muloqot avvalida keyingi yillarda O'zbekiston va Avstriya o'rtasidagi ikki tomonlama munosabatlar izchil rivojlanib borayotgani, turli darajadagi tashrif va muzokaralar sur'ati ijobiy xususiyat kasb etayotgani ta'kidlandi.

Tomonlar savdo-iqtisodiy, madaniy-gumanitar hamkorlikni yanada mustahkamlash, jumladan, fan va ta'lim sohasida tajriba almashish, talabalar uchun o'quv dasturlarini joriy etish masalalarini muhokama qildi.

Uchrashuvda, xususan, parlamentlararo hamkorlik mamlakatlarimiz o'rtasidagi munosabatlarni rivojlantirishning asosiy yo'nalishi ekanini ta'kidlandi. Shu nuqtai nazardan, ikki tomonlama aloqalarni faollashtirish, ko'p qirrali sheriklikni rivojlantirishda parlamentlar imkoniyatlaridan keng va samarali foydalanish yuzasidan fikr almashildi.

O'z navbatida, Avstriya

Federal Kengashi Prezidenti Andrea Eder-Gitshtalerning O'zbekistonga bo'lajak tashrifi va uning parlamentlararo muloqot hamda davlatlararo munosabatlarni rivojlantirishdagi ahamiyati haqida so'z bordi. Avstriya parlamenti vakillari shu yil 5 — 9-aprel kunlari Toshkent shahrida o'tkaziladigan Parlamentlararo Ittifoqning 150-yubiley assambleyasida ishtirok etishga katta qiziqish bildirayotgani aytili.

Samimiy va konstruktiv ruhda o'tgan muloqotda ikki tomonlama hamkorlikni yanada rivojlantirish va belgilangan tashabbuslarni amalga oshirish borasidagi masalalar ham ko'rib chiqildi.



O'zbekiston kasaba uyushmalari Federatsiyasida Xotin-qizlarni ijtimoiy-iqtisodiy qo'llab-quvvatlash bo'yicha respublika komissiyasining kengaytirilgan videoselektor yig'ilishi bo'lib o'tdi.

Majlisni O'zbekiston kasaba uyushmalari Federatsiyasi va mazkur komissiya raisi Quدراتilla Rafiqov olib bordi.

Yig'ilishda Markaziy studiyadan Oliy Majlis Senati Raisi Tanzila Norboyeva, Bosh vazir o'rinbosari — Oila va xotin-qizlar qo'mitasi raisi Zulayho Mahkamova, vazirlik hamda idoralar

rahbarlari, O'zbekiston mahallalari uyushmasi, O'zbekiston kasaba uyushmalari Federatsiyasi va tarmoq kasaba uyushmalari respublika kengashlari mutasaddilari, hududiy studiyalardan Qoraqalpog'iston Respublikasi Vazirlar Kengashi raisining va viloyatlar hokimlarining iqtisodiyot, ijtimoiy hamda oila va xotin-qizlar masalalari bo'yicha o'rinbosarlari, tuman hokimlari, respublika komissiyasiga a'zo bo'lgan vazirlik hamda idoralarning hududiy boshqarmalari boshliqlari va boshqa mas'ullar qatnashdi.



26-mart kuni Oliy Majlis Senati Raisi Tanzila Norboyeva Koreya Respublikasining O'zbekistondagi Favqulodda va muxtor elchisi Von Do Yon bilan uchrashuv o'tkazdi.

Unda O'zbekiston bilan Janubiy Koreya o'rtasidagi do'stlik va alohida strategik sheriklik munosabatlarini yanada mustahkamlash, keng ko'lamiy hamkorlik, xususan, istiqboldagi loyihalar haqida so'z bordi.

Jumladan, uchrashuvda ta'lim, sog'liqni saqlash, savdo, iqtisodiyot va investitsiya loyihalarini yanada kengaytirish, bu borada hududlararo hamkorlikni rivojlantirish yuzasidan fikr almashildi.

Ikki tomonlama munosabatlarni rivojlantirishda parlamentlararo muloqotning o'rni muhimligiga e'tibor qaratildi. Shu jihatdan parlamentlararo

muloqot va do'stlik guruhlarini ishini faollashtirish va keng ko'lamdagi qo'shma tadbirlarni tashkil etish masalalariga urg'u qaratildi.

Shuningdek, yurtimizda bo'lib o'tadigan Parlamentlararo Ittifoqning 150-yubiley assambleyasi samarali bo'lishida Janubiy Koreya parlamenti delegatsiyasi ham o'z hissasini qo'shishiga ishonch bildirildi.

Muloqot yakunida O'zbekiston Respublikasi va Koreya Respublikasi o'rtasidagi o'zaro manfaatli hamkorlik aloqalarini yanada rivojlantirishga kelishib olindi.

“Xalq so'zi”.

MILLIONLAB OPA-SINGILLARIMIZ HAYOTINI OʻZGARTIRISHGA QARATILGAN EZGU TASHABBUSLAR

Yigʻilishda Prezidentimizning shu yil 14-martdagi "Oila va xotin-qizlarni qoʻllab-quvvatlash tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari toʻgʻrisida"gi qarori ijrosini taʼminlash hamda "ayollar daftari"ning 6-bosqichiga kiritilgan 1 mln. nafardan ziyod xotin-qizlarga belgilangan amaliy yordamlarning oʻz vaqtida berilishi va manzilliligini taʼminlash borasida amalga oshirilishi zarur boʻlgan chora-tadbirlar hamda aniq vazifalar belgilab olindi. Xususan, Oliy Majlis Senati Raisi Tanzila Norboyeva masʼul rahbarlar oldiga Prezidentimizning xotin-qizlar bandligini taʼminlash va ularni har tomonlama qoʻllab-quvvatlash, ayollar tadbirkorligini rivojlantirish yoʻnalishlarida bergan topshiriqlari ijrosini sifatlil bajarish boʻyicha tegishli vazifalarni qoʻydi.

Yigʻilishda bu boradagi ishlarda hech qaysi ehtiyojmand ayol chetda qolib ketmasligi zarurligi alohida taʼkidlandi.

– Davlatimiz rahbari Xalqaro xotin-qizlar kuniga bagʻishlab oʻtkazilgan tantanali marosimda mamlakatimizdagi ayollar uchun qator imkoniyat hamda imtiyozlarni eʼlon qilib, joriy yilda amalga oshiriladigan muhim vazifalarni belgilab berdi, – dedi Oʻzbekiston kasaba uyushmalari Federatsiyasi raisi, Xotin-qizlarni ijtimoiy-iqtisodiy qoʻllab-quvvatlash boʻyicha respublika komissiyasi raisi Qudratilla Rafiqov. – Shuningdek, 2025-yil ayollar bandligini taʼminlashda hal qiluvchi yoʻl boʻlinishi taʼkidlab, masʼullarga 2 mln. xotin-qizning bandligini taʼminlash topshirigʻini berdi. Bu 2 million oila, yaʼni kamida 8 million nafar aholining turmush farovonligi oshib, davlatdan rozi boʻladi, deganidir.

Qayd etilganidek, mazkur yoʻnalishdagi ishlarni amalga oshirish



Akmal MUHAMMADOV olgan surath.

mexanizmlari aniq. Xususan, 1 mln. 300 ming nafar xotin-qiz bandligini taʼminlashga Markaziy bank va tijorat banklari masʼul etib belgilandi. Respublika komissiyasi tomonidan esa "ayollar daftari" orqali 636 ming nafar opa-singlimiz bandligi taʼminlanadi. Bundan tashqari, Oila va xotin-qizlar qoʻmitasi tadbirkorlik bilan shugʻullanish istagida boʻlgan 100 ming nafar ayolni oʻqitib, ishl qilish hamda biznesini ochishga koʻmaklashish ishlarni tashkil etadi.

Majlisda respublika komissiyasi aʼzolariga mazkur yoʻnalishlardagi keng qamrovli ishlarni samarali amalga oshirish mexanizmlari batafsil tushuntirilib, aniq va manzilli chora-tadbirlar belgilab olindi.

Xususan, masʼullarga xotin-qizlarni qoʻllab-quvvatlash boʻyicha davlat siyosatining asosiy yoʻnalishlarini izchil amalga oshirish, mavjud muammolarni tanqidiy tahlil qilish va ularni bartaraf etish choralarini koʻrish, ijtimoiy ahvoli hamda turmush sharoiti ogʻir, ishsiz, zoʻravonlikka uchragan ayollar muammolarini aniqlab hal qilish, "ayollar daftari"ga kiritilgan xotin-qizlar bilan manzilli ishlash, oilaviy ajrimlarning oldini

olish, ayollarning ijtimoiy faolligini oshirishga qaratilgan tadbirlarni tashkil etish singari dolzarb vazifalar koʻrsatib oʻtiladi. Tadbirda qatnashgan tijorat banklari mutasaddilari 1 mln. 300 ming nafardan ziyod xotin-qizlar bandligini taʼminlashga koʻmaklashish boʻyicha ishlash chiqqan rejalari bilan ishtirokchilarni tanishtirdi.

Shundan soʻng kun tartibidan oʻrin olgan ikkinchi masala – "ayollar daftari"ning 6-bosqichini tizimli amalga oshirish borasida oldinda turgan muhim vazifalar muhokama etildi.

Aytilganidek, endilikda "ayollar daftari" tizimi ijrosi boʻyicha viloyat, tuman, mahalla darajasida ish olib boriladi hamda Oila va xotin-qizlar qoʻmitasi, shuningdek, Oʻzbekiston mahallalari uyushmasining hududiy boshqarmalari hamda "mahalla yetilligi"ning roli va oʻrni alohida ahamiyatga ega boʻladi.

Aytish joizki, "ayollar daftari"ning 6-bosqichi joriy yilning yanvar oyidan boshlangan. Oʻtgan davr mobaynida 9 453 ta mahallaning har birida kasaba uyushma vakillari va "mahalla yetilligi" tomonidan xonadonma-xonadon yurish orqali 7,7 mln. nafardan ziyod xotin-qizlarning muammolari va ijtimoiy

ahvoli maxsus soʻrovnoma asosida oʻrganib chiqildi. Natijada ijtimoiy yordamga muhtoj ayollar aniqlanib, jami 1 milliondan ziyod ehtiyojmand xotin-qizlar "ayollar daftari"ning 6-bosqichiga kiritildi va ularning har biri uchun individual dastur ishlab chiqildi.

Yigʻilishda "ayollar daftari"ning 6-bosqichiga kiritilgan ehtiyojmand xotin-qizlarga tegishli amaliy yordamlarni koʻrsatib, ularning muammolarini hal etish borasidagi asosiy vazifalar belgilab olindi. Unga koʻra mazkur daftardagi xotin-qizlar bandligini taʼminlash, kasb-hunarga oʻqitish, tadbirkorlik koʻnikmalarini shakllantirish, imtiyozli kredit, subsidiyalarni ajratish, doimiy daromad manbaini yaratib berish boʻyicha manzilli reja ishlab chiqildi.

Asosiysi, kredit olgandan soʻng oʻz holiga tashlab qoʻymasdan ularni oyoqqa turib olungna qadar qoʻllab-quvvatlash ishlari tashkil etiladi. Boquvchisi boʻlmagan, nogironligi bor ehtiyojmand xotin-qizlar, shuningdek, tezkor tibbiy yordamga muhtoj ehtiyojmand xotin-qizlar hamda qaramogʻida nogironligi bor farzandi boʻlgan qiynalgan ayollarga bazaviy hisoblash miqdorining 4 baravarigacha boʻlgan darajada moddiy yordam berish, 6 ming nafarining uy-joyi va yashash sharoitini yaxshilash boʻyicha aniq hamda manzilli chora-tadbirlar, oʻz navbatida, bunga masʼullar belgilandi.

Yigʻilishda, shuningdek, "ayollar daftari" nizomiga muvofiq 21 turdagi xizmatlar "daftari"ga kiritilgan barcha xotin-qizga koʻrsatilishi muhimligi qayd etildi.

Majlisda maʼlum qilinganidek, kasaba uyushmalaridan hududlarga birlashtirilgan masʼullar joylarda ayollarga amaliy yordam berish ishlarni muvofiqlashtirish bilan birga, yordamlarning haqqoniyligini

joylarga chiqqan holda oʻrganadi. Respublika komissiyasi har yili "ayollar daftari"ga kiritilgan ehtiyojmand xotin-qizlarning 50 ming nafarini Toshkent viloyatidagi dam olish maskanlariga yuborib, ularga ruhan yordam koʻrsatish hamda tadbirkorlik koʻnikmalariga oʻrgatish boʻyicha jozibador seminarlar tashkil etib boradi. Sayohat davomida xotin-qizlar uchun koʻngilochar madaniy tadbirlar ham uyushtiriladi.

Videoselektor yigʻilishida yuqorida koʻrsatib oʻtilgan yoʻnalishlardagi ishlarni samarali amalga oshirishni taʼminlash borasida respublika komissiyasi aʼzolari, shuningdek, hududiy studiyalardan ishtirok etgan masʼullar oʻz taklif hamda mulohazalarini bayon qilishdi.

Xususan, Qoraqalpogʻiston studiyasidan ishtirok etgan Oʻzbekiston mahallalari uyushmasi raisi Qahramon Quronboyev Prezidentimiz tomonidan berilgan topshiriqlarning naqadar muhimligini va ularni soʻzsiz iro etish boʻyicha barcha imkoniyatlar ishga solinishini alohida taʼkidladi.

Davlatimiz rahbari tashabbusi bilan amaliotga tatbiq etilgan "ayollar daftari" tizimi doirasida olib borilayotgan ezgu saʼy-harakatlar millionlab opa-singillarimiz, ularning oilalari turmush darajasini yaxshilash, hayotiga yorugʻlik va rozilik olib kirishga qaratilgan bilan gʻoyatda ahamiyatlidir. Bu esa barcha masʼul va mutasaddilardan bor imkoniyatlarini safarbar qilib, yakkidlik bilan ish olib borishni talab etadi. Zero, xalqimizni rozi qilishdek ulkan masʼuliyat ushbu tadbirlarga jalb qilinganlarni yagona maqsad sari birlashtirib turadi.

Rahim SHERQULOV ("Xalq soʻzi").

QOʻSHMA LOYIHALAR ISTIQBOLLARI KOʻRIB CHIQILDI

Kecha Senatning Yoshlar, xotin-qizlar, madaniyat va sport masalalari qoʻmitasi raisi O. Qozixonova Yevropada xavfsizlik va hamkorlik tashkiloti (YXHT)ning Oʻzbekistondagi loyihalari koordinatori Antti Karttunen bilan uchrashuv oʻtkazdi.

Uchrashuv

Unda yoshlar hamda xotin-qizlarning turli sohalaridagi huquq va imkoniyatlarini kengaytirish boʻyicha asosiy masalalar muhokama etildi. Shuningdek, tomonlar gender tenglik sohasidagi hamkorlikning muhim jihatlari va istiqbolga moʻljallangan rejalarni ham koʻrib chiqishdi.

Muloqot chogʻida Prezident

Shavkat Mirziyoyevning qatʼiy siyosiy irodasi tufayli mamlakatda keng koʻlamli islohotlar muvaffaqiyatli amalga oshirilayotgani, ushbu oʻzgarishlar davlatning siyosiy-huquqiy poydevorini mustahkamlashga, inson huquqlari institutlarini rivojlantirishga hamda jamiyatning farovonligi uchun qulay sharoit yaratishga qaratilgani taʼkidlandi.

Oʻz navbatida, YXHTning

ISHCHI GURUHI AHOLI MUAMMOLARINI OʻRGANYAPTI

Parlament ishchi guruhi tomonidan hududlardagi ijtimoiy muammolarni oʻrganish va ularni manzilli hal qilish maqsadida yangi tizim joriy etilmoqda.

Senatorlar – hududlarda

Xususan, atrof-muhit va aholi salomatligini muhofaza qilish, bandlikni taʼminlash, sogʻlom turmush tarzini qaror topirish kabi muhim masalalar yuzasidan ijtimoiy sheriklikni rivojlantirishga alohida eʼtibor qaratilmoqda.

Shu maqsadda parlament komissiyasi ishchi guruhi, Oliy Majlis huzuridagi Fuqarolik jamiyati institutlarini qoʻllab-quvvatlash

jamoat fondi va mahalliy Kengash deputatlari mahallalar aholisi bilan muloqot oʻtkazib, ularni oʻylantirayotgan masalalarni oʻrganmoqda.

Oliy Majlis Senatining Agrar, suv xoʻjaligi masalalari va ekologiya qoʻmitasi raisi oʻrinbosari Sayyora Abdikarimova raisligidagi ishchi guruh Qoraqalpogʻiston Respublikasi va Xorazm viloyatida mahalliy Kengash

mamlakatimizdagi loyihalari koordinatori amalga oshirilayotgan demokratik islohotlarni eʼtirof etar ekan, jamiyatni isloh qilish jarayonida Oʻzbekiston parlamentining roli ortib borayotganini qayd etdi. Va inson huquqlari hamda demokratik oʻzgarishlar sohasidagi umumiy maqsadlarni amalga oshirish uchun YXHT va Oʻzbekiston oʻrtasidagi hamkorlikni yanada rivojlantirish muhimligiga urgʻu berdi.

Uchrashuv yakunida qoʻshma loyihalarni amalga oshirish va mamlakatning demokratik qadriyatlar ruhida barqaror rivojlanishni taʼminlash yoʻnalishida hamkorlikni davom ettirishga kelishib olindi.

deputatlari hamda mahallalar vakillari bilan uchrashib, mavjud ijtimoiy muammolarni tahlil qildi.

Oʻrganishlar natijasiga koʻra hududlardagi ustuvor muammolarni hal etish maqsadida davlat grant tanlovlari eʼlon qilinishi rejalashtirilmoqda. Maʼlumot uchun aytish joizki, 2024-yil davomida Xorazm viloyatida 11 ta loyihaga 1 mlrd. 890 mln. soʻm davlat granti ajratilgan.

Parlament komissiyasi ishchi guruhi tomonidan amalga oshirilgan ushbu oʻrganishlar ijtimoiy muammolarni samarali hal qilishda muhim ahamiyat kasb etishi, shubhasiz.

"Xalq soʻzi".

Oʻzbekiston va JST: QONUNCHILIK VA INSTITUTSIONAL ISLOHOTLAR



Konferensiyani Oliy Majlis Qonunchilik palatasi Spikeri oʻrinbosari, Qonunchilikni Jahon savdo tashkiloti bitimlariga uygʻunlashtirish boʻyicha komissiyasi raisi Rahim Hakimov kirish soʻzi bilan ochib, Oʻzbekiston JSTga aʼzo boʻlish yoʻlida faol siyosat olib borayotgani, davlatimiz rahbari boshchiligidagi bu borada keng koʻlamli ishlar amalga oshirilayotgani taʼkidlandi. Soʻnggi ikki yil davomida muzokaralar jarayoni yanada jadallashib, qisqa tarixiy davr oraligʻida JSTga aʼzo 20 dan ortiq davlatlar bilan muzokaralar yakunlangani, qonunchiligiimizni JST talablariga moslashtirishga qaratilgan 20 dan ziyod qonun hujjatlari qabul qilangani qayd etildi.

Prezidentimizning Oliy Majlis Qonunchilik palatasining birinchi majlisidagi tavsiyalaridan kelib chiqib, Parlament komissiyasi tuzilgani, uning oldida alohida vazifalar belgilab olingani, shulardan kelib chiqib, "aql markazlari" bilan yanada samarali hamkorlik oʻrnatish, qonunchilik jarayoniga olimlar, tadqiqotchilar, ayniqsa, talaba-yoshlarni faol jalb qilish, ularning ilmiy asoslangan taklif va tavsiyalarni oʻrganish har jihatdan foydali hamda manfaatli ekani alohida urgʻulandi.

Ishchilarning milliy qonunchilikni JST kelishuvlariga muvofiqlashtirishga qaratilgan huquqiy islohotlarning dolzarb masalalari, shuningdek, JSTga qoʻshilish jarayonini yamunlash hamda iqtisodiyotimizning dunyo bozorlariga integratsiyasini kuchaytirish, JST aʼzolidigan samarali foydalanish uchun zarur boʻlgan institutsional oʻzgarishlarni muhokama qildi. Bu jarayonda parlamentning oʻrni, turli davlat hokimiyati organlari, "aql markazlari" oʻrtasida samarali savdo siyosatini shakllantirishdagi hamkorligi muhim ahamiyatga ega ekani taʼkidlandi.

Anjumanda Oʻzbekiston Respublikasi Prezidentining Jahon savdo tashkiloti masalalari boʻyicha maxsus vakili Azizbek Oʻrunov maʼruza qilib, mamlakatimizning JSTga aʼzo boʻlish jarayonining asosiy jihatlari eʼtibor qaratdi. Amalga oshirilayotgan islohotlarning ahamiyati, yurtimiz iqtisodiy siyosatini xalqaro standartlarga moslashtirish zarurligi taʼkidlanib, ushbu yoʻnalishda Oʻzbekiston oldida turgan asosiy vazifalarga toʻxtalib oʻtdi.

Deputatlar, olimlar, ekspertlar ham soʻzga chiqib, kun tartibidagi masala yuzasidan munosabat bildirdi.

"Xalq soʻzi".

Oʻzbekistonning JSTga aʼzo boʻlishi juda muhim, – deydi Oliy Majlis Qonunchilik palatasi deputati Nodir Tilavoldiyev. – Bu katta iqtisodiy imkoniyat, teng raqobat, eksportga qaratilgan sanoat va savdo siyosatidir. Yaʼni mamlakatimizda katta bozor rivojlanishi tadbirkorlarga keng imkoniyatlar beradi, ishchi oʻrinlari yaratiladi, odamlarimizning farovonligi yanada oshadi. Ayni vaqtda Oʻzbekistonning JSTga qoʻshilishi boʻyicha islohotlar samarali roʻyubga chiqarilayapti. Ayniqsa, bu borada quyi palatining tegishli komissiyasi faol ish yuritaypti. Qonunchiligiimizni JST talablariga muvofiqlashtirishga alohida eʼtibor qaratilib, har bir qonun loyihasining JST qoidalariaga mosligi oʻrganilaypti. Natijada bir qator qonunlar qabul qilinishiga erishilmoqda. Albatta, bu boradagi saʼy-harakatlarimizni izchil davom ettirgan holda yanada faol, tashabbuskor boʻlishimiz maqsadga muvofiqdir.

Anjumaning universitetimizda uyushtirilgani ayni muddao boʻldi, – deydi Jahon iqtisodiyoti va diplomatiya universiteti dotsenti Gavhar Sultonova. – Qonun ijodkorlari bilan faol muloqot qildik, savollarimizga javob oldik. Oʻzbekistonning JSTga aʼzo boʻlish jarayoni qizgʻin muhokama qilindi, qonunchilikni kiritilayotgan oʻzgartirishlardan xabardor boʻldik. "Aql markazlari"ning bu jarayondagi roli alohida qayd etildi. Bu bejiz emas. Chunki bugungi kunda aynan mazkur yoʻnalishdagi masalalar olimlar, yosh tadqiqotchilar tomonidan oʻrganilmoqda. Muloqot chogʻida tadqiqot natijalarimiz bilan oʻrtoqlashdik. Taklif va tavsiyalarni amaliotga, muhim qarorlar qabul qilish jarayoniga, albatta, ijobiy taʼsir koʻrsatadi. Shu bois parlament hamda "aql markazlari" oʻrtasida hamkorlikni izchil rivojlantirish juda muhim va zarurdir.

Konferensiya doirasida panel muhokamalari oʻtkazildi. Unda ishtirokchilar tahlil markazlarining savdo siyosatini ishlab chiqish va amalga oshirishga taʼsir, shuningdek, davlat organlari bilan oʻzaro hamkorlik strategiyalarini muhokama qildilar.

Qizgʻin savol-javoblardan soʻng jahon savdo tizimiga integratsiyalashuv jarayonini muvaffaqiyatli yakunlash uchun qonunchilik bazasini yanada takomillashtirish va mamlakat institutsional salohiyatini mustahkamlash zarurligi yuzasidan fikr-mulohazalar bildirildi.

FAOL VA PRAGMATIK TASHQI SIYOSATNING XALQARO EʼTIROFI



Oʻzbekiston parlamenti qonun ijodkorligi bilan bir qatorda nazorat-tahlil faoliyati, xususan, parlament eshituvlari, byudjet nazorati, "hukumat soati", deputatlik soʻrovlari tashkil etish, saylovchilar bilan muntazam uchrashuvlar oʻtkazishga ham alohida eʼtibor qaratmoqda.

Xalq tomonidan saylangan hokimiyat organlari – parlament va mahalliy Kengashlarning oʻrni va ahamiyati tubdan oʻzgardi. Oliy Majlis hamda siyosiy partiyalar vakolatlari kengaytirildi, parlament va jamoatchilik nazorati institutlari mustahkamlanmoqda. Bundan tashqari, davlat hokimiyati va boshqaruvi idoralari, huquqni muhofaza etuvchi organlar rahbarlari tomonidan parlament va xalq deputatlari mahalliy Kengashlariga hisobotlar taqdim qilinishi tartibi joriy etildi.

Ayonki, Parlamentlararo Ittifoq dunyo mamlakatlarining qonun chiqaruvchi organlari uchun global muloqot maydoniga aylangan nufuzli tashkilot hisoblanadi. Parlamentlar oʻrtasidagi aloqalarni ragʻbatlantirish va xalqaro tinchlik hamda hamkorlikni mustahkamlash ishidagi birgalikda faoliyat koʻrsatish uchun ularni birlashtirish bu tashkilotning asosiy vazifalaridan biridir.

Oʻzbekiston Oliy Majlisining Parlamentlararo Ittifoq faoliyatidagi ishtiroki, asosan, ushbu tashkilot assambleyasi doirasida, Ijroiya qoʻmita va doimiy qoʻmitalarga aʼzolik, birgalikda xalqaro forum va seminarlar oʻtkazish, shuningdek, tashkilotning asosiy hujjatlarida belgilangan tamoyil va mexanizmlarni amaliotga tatbiq etish orqali amalga oshirib kelinmoqda.

Ushbu nufuzli tashkilot bilan

oʻzaro hamkorlikda Toshkentda parlamentdagi spiker ayollarning 14-sammiti, Buxoroda "Barqaror rivojlanish maqsadlariga erishishda global parlamentlararo hamkorlik", shuningdek, Samarqandda "Millatlararo totuvlik va dinlarga bagʻrikenglikni taʼminlashda parlamentning oʻrni" mavzularida koʻplab yirik forumlar oʻtkazilgani eʼtiborga molik.

Umuman olganda, Parlamentlararo Ittifoqning 150-yubiley assambleyasi yangi Oʻzbekistonning faol va pragmatik tashqi siyosatini yana bir bor xalqaro miqyosda namoyish etishga xizmat qiladi.

Munajat YOʻLCHIYEVA, Oliy Majlis Senatining Yoshlar, xotin-qizlar, madaniyat va sport masalalari qoʻmitasi aʼzosi.

OʻZBEKISTON MINTAQADA PARLAMENTLARARO DIPLOMATIYA MAYDONIGA AYLANMOQDA



Shundan buyon Oʻzbekiston parlamentining xalqaro faolligi ortdi, qonunchilikda ochiqlik va parlament nazoratini kuchaydi.

Toshkentdagi 150-yubiley assambleyaning asosiy mavzusi "Ijtimoiy qarargʻohiyat va adolat uchun parlament harakati" deb nomlangan boʻlib, tadbir doirasida kambagʻallikni qisqartirish va tenglikni taʼminlash, inson huquqlarini himoya qilish hamda parlament nazorati, ijtimoiy inklyuziya va imkoniyatlar tengligi, barqaror rivojlanish va iqlim oʻzgarishiga qarshi kurash hamda yoshlar, ayollar va ijtimoiy zaif guruhlarning huquqlarini himoya qilish kabi masalalar muhokama etilishi rejalashtirilgan.

Shu oʻrinda aytib oʻtish kerakki, kun tartibida koʻrib chiqilishi rejalashtirilgan masalalarda songgi

yillarda Oʻzbekistonda keng koʻlamli ijobiy islohotlar amalga oshirib kelinmoqda. Buni iqlim oʻzgarishi, barqaror rivojlanish koʻrsatkichlariga erishish, ijtimoiy himoya, davlat boshqaruvida parlamentning oʻrni va rolini oshirish kabi islohotlar misolida ham koʻrish mumkin. Shuningdek, "Oʻzbekiston – 2030" strategiyasi doirasida ushbu vazifalarni amalga oshirishga oid bir qator maqsad va koʻrsatkichlar belgilangan.

Ayni vaqtda bu mavzular jahon miqyosida ham dolzarb boʻlib, assambleya muhokamalari global siyosiy yondashuvlarni shakllantirishda muhim rol oʻynaydi. Qolaversa, Toshkentda oʻtkaziladigan assambleyaning Oʻzbekiston va Markaziy Osiyo taraqqiyoti uchun ham ahamiyati yuqori.

Jumladan, Toshkentda bunday yirik forumning oʻtkazilishi

Oʻzbekistonning xalqaro maydondagi siyosiy nufuzini mustahkamlaydi. Bu mamlakatning ochiqlik va hamkorlik siyosatini amalda namoyon etadi. Markaziy Osiyoda birinchi marta oʻtayotgan Parlamentlararo Ittifoq assambleyasi Oʻzbekistonning mintaqada parlamentlararo diplomatiya markaziga aylanayotganidan dalolat beradi. Tadbir orqali milliy parlamentimiz faoliyatining xalqaro standartlarga moslashishiga, qonunchilik jarayonlarida shaffoflik va jamoatchilik nazoratining kuchayishiga turtki beriladi.

Shuningdek, ushbu nufuzli tadbirning iqtisodiyot va turizm salohiyatidagi oʻrni ham yuqori. Minglab delegatlar hamda mehmonlarning tashrfi orqali mamlakatdagi servis sohasi, logistika, turizm va mehmonxona

biznesi faoliyati jadallashadi. Forum doirasida yoshlar parlamentlari, ayol deputatlar va turli fuqarolik jamiyatlari ishtirokida alohida sessiyalar tashkil etiladi. Bu ijtimoiy tenglik va inklyuziv siyosatning amaliy ifodasidir.

Toshkent shahrida boʻlib oʻtadigan Parlamentlararo Ittifoqning 150-yubiley assambleyasi Oʻzbekiston uchun xalqaro siyosiy jarayonlarning faol ishtirokchisiga aylanishda muhim bosqich boʻladi. Bu tadbir nafaqat milliy parlamentarizmi rivojlantirish, balki mintaqadagi barqarorlik, adolat va hamkorlikni mustahkamlashga xizmat qiladi. Shu bois ushbu anjuman tarixiy voqea sifatida yuksak baholalanmoqda va uning natijalari xalqaro maydonda katta ahamiyat kasb etadi.

Mavluda ADHAMJONOVA, Oliy Majlis Qonunchilik palatasi deputati.

Oliy Majlis Qonunchilik palatasida

11 TA REZOLYUTSIYA AHAMIYATI TARG'IB QILINADI

Oliy Majlis Qonunchilik palatasining Xalqaro ishlar, mudofaa va xavfsizlik masalalari qo'mitasi tomonidan "Tashqi siyosat sohasida erishilgan natijalar hamda O'zbekiston tashabbuslari asosida BMT Bosh Assambleyasida qabul qilingan 11 ta rezolyutsiyaning ahamiyatini yoritish" mavzuida davra suhbatlari o'tkazildi.



Qonunchilik palatasi deputatlari, ekspertlar, xalqaro munosabatlar va xavfsizlik yo'nalishidagi mutaxassislar hamda OAV vakillari qatnashgan tadbirida mazkur rezolyutsiyalarning ahamiyatini yoritish, O'zbekiston ilgari surgan tashabbuslarning mazmun-mohiyatini keng jamoatchilikka yetkazish masalalari atroflicha muhokama etildi.

Prezidentimiz Oliy Majlis Qonunchilik palatasining birinchi majlisidagi nutqida o'tgan davrda O'zbekiston tashabbuslari asosida BMT Bosh Assambleyasi tomonidan 11 ta rezolyutsiya qabul qilingani, palataning xalqaro ishlarga mas'ul qo'mitasi endi bu borada yangicha faoliyat olib borishi lozimligini ta'kidlagan edi.

Belgilangan ustuvor vazifalarni amalga oshirish maqsadida 11 ta rezolyutsiyaning ahamiyatini yoritish bo'yicha 2025-yilga mo'ljallangan mediareja ishlab chiqildi.

Ta'kidlanganidek, mamlakatimiz tomonidan ilgari surilayotgan umumbashariy va mintaqaviy ahamiyatga ega bo'lgan tashabbuslar xalqaro hamjamiyat tomonidan qo'llab-quvvatlanmoqda. Xususan, O'zbekiston tashabbusi bilan BMT Bosh Assambleyasi tomonidan jahonda va Markaziy Osiyo miqyosida tinchlik hamda xavfsizlik, barqaror rivojlanish maqsadlariga erishish, ma'rifat va diniy bag'rikenglikni ta'minlash, ekologik muammolarni samarali bartaraf etish, Orolbo'yi mintaqasini ekologik innovatsiyalar va texnologiyalar hududiga aylantirish, turizm va

civilizatsiyalar muloqotini yanada rivojlantirishda xalqaro hamkorlikni mustahkamlashga qaratilgan global kun tartibi uchun muhim rezolyutsiyalar qabul qilindi.

Tadbirda ushbu rezolyutsiyalarning amaliy ahamiyati va istiqboldagi ta'sir doirasining kuchaytirilishida O'zbekistonning roli haqida so'z yuritildi.

Qonunchilik palatasi huzuridagi Parlament tadqiqotlari instituti bilan birgalikda rezolyutsiyalar mazmun-mohiyati va ahamiyati bo'yicha aholining keng qatlamini, ayniqsa, yoshlarni qiziqitirish maqsadida qator chora-tadbirlar amalga oshirilishi jarayoni haqida so'z yuritildi.

Davra suhbatida so'z olgan ekspertlar, olimlar rezolyutsiya BMT Bosh Assambleyasining asosiy hujjatlaridan ekanini ta'kidlab, uning ahamiyati va mohiyatini OAV orqali keng targ'ib qilish, aholiga yetkazish bo'yicha o'z fikr-mulohazalarini, taklif va tavsiyalarini bildirdi.

Munozaralar davomida deputatlar O'zbekiston BMTning faol a'zosi sifatida milliy siyosatga qabul qilingan rezolyutsiyalarni samarali amalga oshirish uchun qator institutsional mexanizmlarning ishlab chiqilishi, hududlarda saylovchilar bilan uchrashuvlar davomida ularning mazmun-mohiyati va ahamiyati atroflicha tushuntirilishi zarurligini qayd etdilar.

Yakunda O'zbekiston tashabbuslari asosida qabul qilingan rezolyutsiyalarda ko'zlangan maqsad va vazifalarni amalga oshirishga qaratilgan tavsiyalar ishlab chiqildi.

MAISHIY CHIQINDILAR BILAN BOG'LIQ MASALALAR MUHOKAMASI

Oliy Majlis Qonunchilik palatasining Ekologiya va atrof-muhitni muhofaza qilish masalalari qo'mitasi tomonidan Chiqindi poligonlarini boshqarish direksiyasi direktorining "Qattiq maishiy chiqindi poligonlarining sanitariya talablari va ekologik me'yorlarga muvofiqligini ta'minlash hamda rekultivatsiya qilish borasida amalga oshirilayotgan ishlar to'g'risida"gi axboroti eshitildi.

Ta'kidlanganidek, keyingi yillarda mamlakatimizda chiqindilar bilan ishlash tizimini takomillashtirish, hududlardagi ekologik holatni yaxshilash, sanitar tozalash bo'yicha ko'rsatiladigan xizmatlar sifatini oshirish, maishiy chiqindilarni to'plash va hududlardan olib chiqish bo'yicha keng ko'lami chora-tadbirlar amalga oshirilmoqda.

Prezidentimizning "2019 – 2028-yillar davrida O'zbekiston Respublikasida qattiq maishiy chiqindilar bilan bog'liq ishlarni amalga oshirish strategiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi qarori, "Chiqindilarni boshqarish tizimini takomillashtirish va ularning ekologik vaziyatga salbiy ta'sirini kamaytirish bo'yicha chora-tadbirlar to'g'risida"gi Farmoni sohadagi islohotlarni amalga oshirishda muhim asos bo'lib xizmat qilmoqda.

Axborotda keltirilganidek, 2024-yilda Qoraqalpog'iston Respublikasi, Buxoro, Samarqand, Xorazm viloyatlarida 1 tadan, Toshkent va Namangan viloyatlarida 3 tadan, Qashqadaryo viloyatida 5 ta, Andijon va Farg'ona viloyatlarida 6 tadan maishiy chiqindi poligonlarida rekultivatsiya ishlari amalga oshirilgan.

Shuningdek, "Yashil makon" umummilliy loyihasi doirasida bahor mavsumida respublika bo'yicha 93 ta chiqindi poligoni atrofida 264 ming tup, kuz

mavsumida mahallada 123 ta chiqindi poligoni atrofida 197 ming tup turli xildagi daraxt va buta ko'chatlari ekilgan.

Tadbirda amalga oshirilgan ishlar bilan bir qatorda poligonlarga ko'mish uchun yo'naltiriladigan qattiq maishiy chiqindilar hajmini kamaytirish, poligonlar holatini o'rnatilgan talablarga muvofiqlashtirish, foydalanib bo'lmaydigan poligonlar (chiqindixonalar)ni yopish va rekultivatsiya qilish masalalarida kechikishlar mavjudligi qayd etildi.

Munozaralar davomida deputatlar tomonidan joylarda saylovchilar bilan o'tkazilgan uchrashuvlar davomida ko'tarilgan masalalar hamda chiqindi poligonlaridagi o'rganishlari natijasida olingan ma'lumotlar asosida maishiy chiqindilarni to'plash va olib chiqib ketish xizmatlari sifatini oshirish, chiqindilarning poligonlarda to'planib qolishining oldini olish, atrof-muhitga yetkazilayotgan salbiy ta'sirni kamaytirish maqsadida poligonlar atrofini o'rash va "yashil belbog"larni ko'paytirish yuzasidan takliflar bildirildi.

Tadbir yakunida deputatlar tomonidan sohaga oid qonunlarni takomillashtirish, ularning joylardagi ijrosini nazorat-tahlil faoliyati tartibida o'rganish bo'yicha vazifalar belgilab olindi.

"Xalq so'zi".

KICHIK VA O'RTA BIZNESNI RIVOJLANTIRISH – ASOSIY VAZIFA

Iqtisodiy taraqqiyot yo'lidan borgan har qanday davlat xususiy sektorni boshqarishda davlat aralashuvini qisqartirish, bozor qonuniyatlarining samarali ishlashi uchun qulay sharoit yaratish va adolatli raqobatni rag'batlantirishga intiladi. O'zbekiston ham shunday mamlakatlardan biridir.

Munosabat

Bu oxirgi yillarda yurtimizda ishbilarmonlik muhitini yaxshilash, aholi orasida biznes yuritish madaniyatini rivojlantirish va to'g'ridan-to'g'ri investitsiyalarni jalb qilish borasidagi sa'y-harakatlarda ham yaqqol aks etmoqda. Qolaversa, davlatimiz tomonidan xorijiy tajribalarni inobatga olgan holda kichik va o'rta biznes sohalarini rivojlantirish maqsadida bir nechta qonun, Farmon va qarorlar qabul qilindi. Natijada kichik va o'rta biznesni yo'lga qo'yganlarning ko'kragiga shamol tegdi.

Prezidentimiz raisligida yaqinda kichik va o'rta biznes vakillari bilan uchrashuv o'tkazilib, bu yo'nalishda bajariladigan ishlar, uni rivojlantirish hamda muammolarni bartaraf etish bo'yicha masalalar ko'rib chiqilgani kichik va o'rta biznesni rivojlantirish davlatimizning eng asosiy vazifasi ekanligining yaqqol dalilidir.

Xususan, oxirgi yillarda kichik va o'rta biznes subyektlari soni ikki karra oshganligi, shuningdek, sohada 10,5 mln. odam band bo'lib, jami aholining 74 foizi

daromad topayotganligi e'tiborga molik. Iqtisodiyotning yarmidan ko'pi, sanoat va eksportning uchdan biri kichik hamda o'rta biznes sohasi vakillari hissasiga to'g'ri kelayotganligi mamlakat iqtisodiyotida bu soha qanchalik muhim ekanligini yaqqol ko'rsatadi. Ayniqsa, davlatimiz rahbari tomonidan qo'llab-quvvatlov kichik va o'rta biznesning rivojlanishiga yanada turtki bermogda.

Ushbu tarixiy uchrashuvda davlatimiz rahbari 2025-yil uchun sohadagi asosiy maqsad va vazifalarga to'xtalib o'tdi.

Jumladan, kichik va o'rta biznesning iqtisodiyotdagi ulushini 55 foizga ko'tarib, 70 mlrd. dollarlik qo'shilgan qiymat yaratish vazifasi belgilandi. Shuningdek, yangi bozorlarga kirib borishda transport, sertifikat va standart masalalariga ko'maklashib, kichik biznes eksportini o'tgan yilgi 9 milliarddan 12 mlrd. dollarga olib chiqish, ichimlik suvi, kanalizatsiya, yo'l, qurilish, kommunal xo'jalik, yetkazib berish, utilitatsiya, migratsiya, madaniyat va ijtimoiy xizmatlarda kichik biznes ulushini 2-3 karra oshirish borasida jiddiy ishlarga kirishilishi ta'kidlandi.

Ayni paytda 1,5 mln. doimiy ish o'rni tashkil qilib, sohada band aholi ulushini 75 foizga yetkazish, 100 nafardan ko'p ishchisi bor korxonalarni 4 mingtaga olib chiqish, kichik biznesda yangi 100 ta brend mahsulot chiqarishni yo'lga qo'yish, kichik biznes ishtirokida 200 ta startap loyihani moliyalashtirish

boshqalarga nisbatan 2 foiz arzon bo'ladi. Joriy yil davomida kichik yoki o'rta tadbirkorlik subyektlariga aylangan ishbilarmonlarga 150 mln. so'mgacha garovsiz, xuddi shu tartibda oilaviy tadbirkorlik bo'yicha ham 50 mln. so'mgacha kredit beriladigan bo'ldi.

Qolaversa, yer va binolar

huquqbuzarlik sodir etgan tadbirkor javobgarlikdan ozod qilinib, unga kamchilikni bartaraf etish imkoniyati beriladi. Shuningdek, oxirgi uch yillik aylanmasi 10 mlrd. so'mdan oshmagan va soliqdan qarzi bo'lmagan korxonani ixtiyoriy tugatishda tekshiruv o'tkazilmaydi.

Alohida ta'kidlash joizki, QQS va foyda solig'i stavkalarini "muzlatish" hamda 2028-yil 1-yanvarga qadar QQS va foyda solig'i stavkasi oshirilmagligi kichik hamda o'rta biznesning rivojlanishiga turtki bo'ladi. Endi kichik va o'rta tadbirkorlik subyektlariga qo'shimcha talab va majburiyatlarni yuklaydigan me'yoriy hujjatlarni qabul qilishga uch yillik moratoriy e'lon qilindi. Shuningdek, fermer xo'jaliklaridan soliqdan qarzini vaqtida to'lay olmagan uchun shu paytgacha yig'ilib qolgan 1 trln. so'mlik jarima sanksiyalarini undirishdan voz kechiladi.

Umuman, mamlakatimizda kichik va o'rta biznesni rivojlantirish uchun moliyaviy qo'llab-quvvatlashning yangi mexanizmlari joriy etilishi zamonaviy texnologiyalar, innovatsiyalar kirib kelishiga va yuqori qo'shilgan qiymatli mahsulot yaratilishiga xizmat qilishi bilan ahamiyatlidir.

Xurshid XUDOYQULOV,
Toshkent davlat iqtisodiyot universitetining Moliya va moliya texnologiyalari kafedrası professori, iqtisodiyot fanlari doktori.

MAHALLANI HARAKATGA KELTIRGAN YETTOVLON

Urganch shahridagi Nurli hayot mahallasi 2022-yilda tashkil etilgan bo'lib, bu yerda besh mingga yaqin aholi istiqomat qiladi. Hududda 30 ta ko'p qavatli uy mavjud bo'lib, ularning 25 tasidagi xonadonlar uy-joyga muhtoj fuqarolarga imtiyozli tarzda ajratib berilgan. Ochig'i, yaqinlashgacha boshqa mahallalarga qaraganda, bu hududda ijtimoiy himoyaga muhtoj oilalar ko'p edi. "Mahalla yettilligi" ahilikkda ishlasa, har qanday murakkab vazifani ham uddalash, hududni namunalı maskanga aylantirish mumkinligi amalda isbotlandi.

Taraqqiyot mezonlari



yollanma ishchi sifatida oyiga 1,2 mln. so'mdan daromad topgan bo'lsa, markazga ishga joylashganidan keyin har birining daromadi oyiga o'rtacha 4-5 mln. so'mni tashkil qilmoqda ekan. Yuk tashuvchi kuryerlarning daromadi muqaddam oyiga 1,8 mln. so'm bo'lsa, endilikda qariyb 5 mln. so'mga ko'tarilibdi.

Mahallada ishlab chiqarish va xizmatlar ko'rsatishni rivojlantirish, yangi ish o'rinlari yaratish borasida yaxshi tajriba qo'llanilyapti. Ko'p qavatli

– Mahallamizda 230 ta tadbirkorlik subyekti mavjud. Ularning 101 tasida 436 ta yangi ish o'rni yaratildi, – deydi mahalla fuqarolar yig'ini raisi Sherzod Yaqubov. – O'tgan yilda ishsizlar soni 395 kishini tashkil qilgan bo'lsa, bugunga kelib ular 43 nafarga tushdi. Ijtimoiy nafaqa oluvchilar 153 dan 52 nafarga kamaydi. Mehnat migratsiyasidagi fuqarolardan 90 nafarini oilasi bag'riga qaytarib, bandligini ta'minlashga erishdik. Ahamiyatli, o'tgan yili mahallamizda birotta jinoyat sodir etilmadi.

"Ayollar daftari", "yoshlar daftari", "Ijtimoiy himoya yagona reestri"ga kiritilgan hamda ishsiz fuqarolarni kasb-hunarga o'qitish maqsadida mahallaning o'zida o'quv markazi tashkil qilindi. Unda qo'shni mahallalardan ham 700 nafar ayol kasb-hunarga o'qitildi. Ushbu loyiha davomiy sifatida mahallada faoliyat yuritib kelayotgan tadbirkor G'ayrat Abdullayev o'z mablag'i hisobiga "Zamin nonlari" sexi va "Buyurtmalar markazi"ni ochdi. O'quv markazini tamomlagan 25 nafar xotin-qizni doimiy ish bilan ta'minladi.

– Bu yerda "Call markaz" yo'lga qo'yilgan bo'lib, buyurtmalar telefon orqali olinadi, – deydi tadbirkor G'ayrat Abdullayev. – Zarur xomashyolar yuk tashuvchi kuryerlar tomonidan uy sharoitida ishlovchi nogironlari bo'lgan ayollarning manziliga yetkazib beriladi. Tayyor mahsulotlarni elektroskuterlar yordamida tarqatish uchun shu mahalladagi "Ijtimoiy himoya yagona reestri"ga kiritilgan 8 nafar fuqaro yuk tashuvchi sifatida ishga olingan. Natijada zamonaviy xizmat turi yana bittaga ortib, aholiga qulaylik yaratildi, ishsiz fuqarolar doimiy daromad manbaiga ega bo'lmoqda.

E'tiborimizni tortgani, shu paytgacha uyda ishlovchi 12 nafar ayol muqaddam



– Ilgari biz yashaydigan uylarga uy-joy mulkdorlari shirkati xizmat ko'rsatardi, – deydi mahalla faoli Barno Nurullayeva. – Liftda yoki kommunal tizimda oddiygina nosozlik yuz bersa, "ana boramiz, mana boramiz, mablag" topilsa tuzatamiz" deb paysalga solinardi. Shundan fuqarolarning shirkatga ishonchi qolmadi – aholi oylik badallarni ham to'lamay qo'ydi. Mahallada "Xorazm shinam uylari" boshqaruv servis kompaniyasi tashkil etilgach, bu muammolarni o'z vaqtida hal etishga imkoniyat yaratildi. Kompaniya o'ziga birlashtirilgan ko'p qavatli uylardagi umumiy mulkni ta'mirlash, soz holatda ishlashni nazorat qilish, uy atrofini obodonlashtirishga mas'uliyat bilan yondashyapti.

– YUK tashishga mo'ljallangan 12 ta elektromototsiklning har biriga 0,75 kVt, "Labo" avtomobiliga 1,7 kVt quvvatga



ega quyosh panellari o'rnatilgan. Bu texnika vositalarining uzluksiz ishlashini ta'minlab, yonilgi va energiya resurslarini tejashga imkon beradi, – deydi "Xorazm shinam uylari" boshqaruv servis kompaniyasi rahbari Gulnora Otajonova. – 2 ta elektroskuter kommunal tizimdagi avariyalarni tezkor bartaraf etish, maishiy chiqindilarni tashishga mo'ljallangan. 2 ta elektromototsikl hududdagi chiqindilarni o'z vaqtida yig'ib olishda qo'l kelmogda.

Odilbek ODOMBOYEV
("Xalq so'zi").

BILGANGA DAROMAD MANBAI

Hozirgi kunda chiqindi mahallasi dunyo ahlini tashvishga solayotgan global masalaga aylandi. Aholi sonining o'sishi, sanoatning jadal rivojlanishi va texnologiyalarning tez sur'atlarda yuksalishi chiqindi miqdorining haddan ziyod ortib ketishiga olib kelmoqda.

Bugunning gapi

Tashlamalar haqida gap ketganda, avvalo, uning salbiy oqibatlari ko'z o'ngimizga keladi. Lekin chiqindiga xomashyo sifatida qaralsa va uni qayta ishlashga e'tibor berilsa, u yaxshigina daromad keltirishi mumkin.

Bunga bir misol. Prezidentimiz 2017-yil 10-11-aprel kunlari Surxondaryo viloyatiga tashrifi chog'ida "Bio Texno Eco" mas'uliyati cheklangan jamiyati faoliyati bilan tashnib, maishiy chiqindilarni qayta ishlash klasterini barpo etish bo'yicha tegishli topshiriqlar bergan edi. Shunga muvofiq korxonada qiymati 43 mlrd. so'mlik loyiha amalga oshirilib, bir yilda 25,5 ming tonna maishiy chiqindini saralash, qayta ishlash, granula, polietilen quvur, poliestr tola ishlab chiqarish uskunalari o'rnatildi.

– Angor tumani hududidan ajratilgan 4 gektar maydonda maishiy chiqindilarni qayta ishlash klasteri yaratildi, – deydi "Bio Texno Eco" MCHJ rahbari Ilhomjon Boqijonov. – Korxona yonida sanitariya talablariga javob beradigan chiqindixona bunyod etilib, devor bilan o'raldi. Tarozli, dezbyarlar o'rnatildi. Zamonaviy korxonada 210 kishi mehnat qilmoqda. Ayni paytda Termiz shahri, Termiz va Angor tumanlarida hosil bo'layotgan maishiy chiqindilar to'liq tashib kelinib, shu yerning o'zida qayta ishlab, ikkilamchi yarimtayyor mahsulot chiqarilmoqda.

"Bio Texno Eco" MCHJ 70 dan ziyod chiqindi tashiydigan texnikalar yordamida mijozlarga kunlik sanitar xizmat ko'rsatmoqda. Bugungi kunda joylarda mazkur korxonaga qarashli zamonaviy chiqindixonalar ham barpo etilayotgani hududlar infratuzilmasi rivojlanishiga

hissa qo'shmoqda. Ana shunday innovatsion chiqindixonalardan biri Termiz shahridagi Bog'ishamol mahallasida joylashgan.

"Bio Texno Eco" MCHJ chiqindilarni yig'ish beshinchi maydonchasi joylashgan mahalla hududi, asosan, ko'p qavatli uylardan iborat. Maydonchaga yashash uchun ikki xonali barcha sharoitga ega bino qurilgan. Saralangan chiqindilar uchun alohida konteynerlar qo'yilgan.

– Ushbu zamonaviy chiqindixona, avvalo, bandligimni ta'minladi, – deydi Xayrullo Jo'rayev. – Bino zamonaviy jihozlangan, kompyuter, kuzatuv kameralari o'rnatilgan. Bu yerda 1,5-2 million so'mgacha maosh o'layman. Aholining o'zi chiqindilarni saralab tashlashga odatlangan. Qora sellofan xalta qayta ishlamaydigan chiqindilar uchun, oqi qayta ishlanadigan chiqindilarga hamda jigarrangi esa ozic-ovqat chiqindilari uchun mo'ljallangan. Maydonchada yozib qo'yilgan turli ranglardagi konteynerlar o'rnatilgan. Plastik idishlar uchun o'zgacha dizaynda alohida joy tashkil etilgan.

Ilgari yig'ilgan chiqindilar maxsus poligonlarga jo'natilgan va yer ostiga ko'mib yuborilgan. Shu bilan birga, poligonlar soni tobora ko'payib borgan. Poligonlarda chiqindilarning yer ostidagi kimyoviy parchalanishi natijasida atrof-muhitga turli zararli gazlar tarqalardi. Bugun esa "Bio Texno Eco" MCHJ klasterida tashlamalarga ikkinchi "hayot" berilmoqda. Zero, "Atrof-muhitni asrash va "yashil" iqtisodiyot yili" davlat dasturida belgilangan vazifalar bu boradagi ishlarga qanot bag'ishlamogda.

Farhod ESONOV
("Xalq so'zi").

